

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 12 77, fax. +48
22 661 12 76

www.gov.pl/rodzina, e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl

DPS.V.053.22.2019.ZP

Warszawa, dnia 08.08.2019r.

Prezes Zarządu
Stowarzyszenie Polski Instytut
Praw Głuchych

Szanowny Panie Prezencie!

W związku z petycją Stowarzyszenia Polski Instytut Praw Głuchych z dnia 16 lipca 2019 r., dotyczącą nowelizacji ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w sprawie utworzenia Domów Seniora Głuchego, w których kadra jak i zarówno pensjonariusze będący osobami głuchymi będą komunikować się w polskim języku migowym (PJM), uprzejmie informuję, że została ona rozpatrzona negatywnie.

Petycja Stowarzyszenia wpłynęła do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 16 lipca 2019 r. Autorzy petycji zwrócili się o wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) w zakresie utworzenia nowej kategorii domów pomocy społecznej „dla osób głuchych w podeszłym wieku”. Ponadto postulują, aby kadra i pensjonariusze takich domów mogli komunikować się w polskim języku migowym (PJM). Proponowana w petycji nowelizacja oznaczałaby wprowadzenie do art. 56 ustawy o pomocy społecznej dodatkowego typu domu pomocy społecznej „dla osób głuchych w podeszłym wieku”.

W odpowiedzi na petycję Stowarzyszenia, uprzejmie wyjaśniam.

MRPiPS już w 2018 r. podjęło kroki w celu poprawy sytuacji osób z problemami słuchu w domach pomocy społecznej w zakresie komunikacji z otoczeniem.

Mając na względzie poprawę w zakresie komunikowania się z osobami głuchymi mieszkającymi w domach pomocy społecznej, w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającym rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 17 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 278) w tej kwestii wprowadzono zapis o uczestniczeniu pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez dyrektora domu szkoleniach na temat praw mieszkańca domu

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, w tym w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, o ile występują problemy z komunikacją werbalną wśród mieszkańców. Przepis wszedł w życie z dniem 15 lutego 2018 r.

Tym samym stworzone zostały regulacje prawne (§ 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej - j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 734) do systematycznej poprawy sytuacji mieszkańców domów pomocy społecznej z niepełnosprawnością słuchu w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, jako jeden z warunków efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających, wymaganych do spełnienia przez domy pomocy społecznej.

Należy podkreślić, że w styczniu 2017 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadziło jednorazowe badanie dotyczące mieszkańców domów pomocy społecznej z problemami w komunikacji werbalnej. Badanie wykazało, że we wszystkich kategoriach domów pomocy społecznej przebywają osoby z takimi problemami.

Z zebranych przez MRPiPS danych wynika, że w domach pomocy społecznej przebywa 13 723 mieszkańców z problemami z komunikacją werbalną, w tym 3 528 porozumiewających się za pomocą wspomagających lub alternatywnych sposobów komunikacji. Mieszkańców głuchych od urodzenia jest 600, w tym posługujących się językiem migowym 126 i 289 korzystających ze wspomagających lub alternatywnych sposobów komunikacji. Liczba pracowników posługujących się lub przeszkolonych w zakresie wspomagających lub alternatywnych sposobów komunikacji wynosi 3 794, z tego posługujących się językiem migowym jest 572, zaś posługujących się innymi wspomagającymi lub alternatywnymi sposobami komunikacji 3 177.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy uznać, iż i nie ma podstaw do zmiany treści art. 56 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w zakresie wprowadzenia odrębnego typu domów pomocy społecznej dla osób głuchych w podeszłym wieku. Natomiast § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej zapewnia przygotowanie personelu, by osobom z problemami słuchu umożliwić komunikację z otoczeniem.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z powrotem
DYREKTOR
Departamentu Pomocy
i Integracji Społecznej
KW
Krystyna Wyrnička

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI